

CENA NAROČNINI:

Za ZDA. . . . . 3.00  
Za pol leta . . . . . 1.25  
Za eno leto . . . . . \$2.00

# Edinost

EDINOST

206 Adelaide St. W.

Toronto, Ont.

Entered as second class matter at

the Post Office Dept. Ottawa.

NEODVISNO GLASILO KANADSKIH SLOVENCEV

Vol. 2 No. 19.

Price 5.

TORONTO, ONTARIO ČETRTEK 15 APRILA, 1943.

Cena 5c.

Leto 2 Štev. 19.

## Poraz sovražnih sil v Jugoslaviji

Hitlerjev načrt da vniči Narodno Osvobodilno Armado poražen. Narodna Armada pobija sovražne sile okupatorjev in domačih salitetov v Bosanski Krajini, Liki in drugod v Jugoslaviji.

— BRZOJAVNO IZ MOSKVE —

Moskva. 10. Aprila. — Oddečki Narodne Osvobodilne Armade pod vodstvom Kosta Nadja v ostri borbi izmed Bosanske Krpe-Bosanski Novi, potisnili so sovražnika na umik na več krajih. Tretja divizija pod vodstvom Petra Čekoviča, je zavzela Nevesinje, Kalinovik in Ulog.

Sovražnik pred odstopom iz Nevesinja, zažgal je skladišče zalog. Kljub temu posrečilo se je partizanom rešiti deset vagonov moke, riže in drugih poljskih pridelkov, vključujoč 25 tisoč pasov za naboje in 160 pušk.

Borba o kateri smo prej poročali, ki je nasledila v predelih Konjice-Mostar-Prozor-Gornji Vakuf, trpela je 35 dni, zmagala pa je Narodna Osvobodilna Armada. Sovražnik pretrpel je težke izgube in kot posledica istih, se je moral umakniti proti desni strani obrežja reke Neretve.

Zdaj so v teku ostre borbe Nevesinje-Mostar in Nevesinje-Stolac. Poražen oddeček sovražnika pri Konjici in Kalinovka, umikajo se proti Foče, kjer so pa oddečki Narodne Armade pod vodstvom Kosta Popoviča in Petra Dapčevića.

Hrvaški partizanski oddečki so zelo aktivni ob železniški progi v Liki blizu Lovinca. Borba je v takem obsegu, da je sovražnik izgubil samo v mrtvih 300 mož in častnikov. Medtem so partizani vjeli 30 vstašev, vničili tri tanka in vjeli dva topa in 500 granat.

V vasi Črna Vlas blizu Vrhovina v Liki, partizani so pobili 40 vojakov in častnikov, vjeli 180 vojakov, 12 tankovskih strojnjev, 10 avtomatičnih pušk, 157 navadnih pušk in 3000 pasov

za naboje. Fašistovski invazorji ne izjavljajo izgub, ki jih je prizadela njim Narodna Armada. Prikrivajoč resničnost venomer ponavljajo: "vničeno" 13.000 "banditov" in le neznatnemu delu uspelo je pobegniti v hribe.

Ni to prvokrat da so nemški fašisti z eno potezo peresa vničili svojega sovražnika. Nekaj krat so izjavljali, da so "vničili" Rdečo Armado. Toda ti "vničeni" oddečki Rdeče Armade vstajajo iz "groba" in zahtevajo nacističnim in fašističnim silam take udarce, da celo v Berlinu so bili prisiljeni spremeniti svoja poročila, opozarjajoč Nemški narod na moč sovražnika, namreč "boljševiškega strašila", ki preti Evropi. Cilj, ki ga mislijo doseči z tako propagando je jasen. Prvotno služi odvrtni propagandi, češ zadužen je upor z ene strani, drugo pa, zmanjšanju upliva odpornih oddelkov v okupiranih krajih, ravno tako zunajnem svetu.

Narod, ki je odločil braniti svojo zemljo, svobodo in neodvisnost, ne bo vničen. Nemška komanda laže, ko pravi v svojih komunikacijah, da Hrvaške jedinice podpirajo Nemece. Znano je, da se če tudi mobilizirane po Paveliču, Hrvaške jedinice nočejo boriti proti partizanom, tembolj v dosti slučajih so prešle na njihovo stran z orožjem. Lažnje obljube Paveliča niso zadele na rodovitno tlo v prizadevanju mobilizacije vojaštva na Hrvaškem, da se ga odpošlje na vzhodno fronto. V tem prav gotovo ne bo uspeha, kakor ga ni bilo v načrtu vničiti Narodno Osvobodilno Armado Jugoslavije.

## NA TISOČE ZNANSTVENJAKOV IN DELAVCEV DOBILI NAGRADE V SOV. UNIJI

Moskva. Nad 3.121 strokovnih delavcev različnega poklica, znanstvenjakov, inženirjev itd., dobilo je prvo, drugo in tretjo nagrado za nove iznajdbe, nove pripomočne pogonske sile v vojskih in civilnih zadevah v Sovjetski Uniji.

Tako je prva nagrada od 200.000 rubljev dana zelo znanemu profesorju fizike Peter Kopitsa.

Zatem v skupino nagrade od 150.000 rubljev spada prej omenjenih 3.121 strokovnih delavcev, znanstvenjakov, inženirjev itd., ter tretja nagrada od 100.000 rubljev pa skupina v poljedelskih proizvodih.

Izmed oseb omenjeni so, Nikolaj Polikarpov, Wiesel Skhoi in Andrej Tupolov, dosedaj skoraj malo znani znanjuncu svetu. Toda njihova iznajdba je zelo značilna v bojnih letalih, kateri pa kakor se omenja niso še v rabi. Omenja se le da bodo v uporabi tedaj, ko bodo

piloti za dotična letala dovolj izurjeni. Činkovitost letal ni omenjeno.

Poleg teh je znano ime major-general Sergej Ilyunovskin-a, za spopolnjenje "Šturmovik" bojnega letala, ki je v sedajni vojni znano najbolj kot "zračna pehota" ali pa kakor ga sami nacisti nazivajo "Črna smrt". Pri tem "Pravda" organ komunistične stranke pravi, da je za dotično letalo izdelal načrt Stalin.

Medtem značilno je pripomniti, da so sovjetski znanstvenjaki, raznega poklica strokovni delavci, inženirji, tehniki itd., že nekajkrat sprejeli nagrado za svoje iznajdbe in sponjenju pogonske sile v splošnem, kar služi interesom ljudstvu tako Sovjetske Unije, kakor tudi človeštvu v splošnem. To je najboljši izraz spoštovanja naspram osebam, čigar zasluge so v interesih naroda, ne pa v službi priwatnim profitom.

## Pregled bojnih črt proti fašizmu

RDEČA ARMADA NAPREDUJE NA CENTRALNEM FRONTU. NAD 117 AEROPLANOV IZSTRELJENIH V ENEM TEDNU. VSI NACISTIČNI POSKUSI NA PRODOR OB DONETC REKI ODBITI

V zadnja dva tedna ni prišlo do večje spremembe položaja bojne črte ob reki Donete, razen da so nacisti pretrpeli ogromne izgube v moštvi in tudi vojnem materijalu, prizadevajoč si z novimi rezervami za prodor. V večji bitki južno od Balakieja 25 milj od Harškova, sodelovalo je 3000 mož nacistične armade z 15 tankov. Toda oddečki Rdeče Armade so odbili napade enega za drugim in prizadeli ogromne izgube nacistični sili. Nad tisoč vojakov mrtvih in nad polovico razbitih tankov, ostalo je na bojišču, pove poročilo.

Na centralni fronti vzhodno od Smolenska, Rdeča Armada je osvobodila nadaljnih nekoliko vasi in mesto Belji. Tudi na tej fronti so nacisti skušali v protinapadih potisniti Rdečo Armado, kar se jim pa ni posrečilo. Sovjetsko letalstvo ki aktivno sodeluje na več krajih bojne črte, kot naprimer Krasnodaru, Kursku in drugih krajih, tudi na tej fronti razbija nacistično koncentracijo vojaštva in drugih zalog za bojno črto. In naspram poročilo glavnega stana vojaških operacij sovjetskih edinic in letalstva poroča, da so nacisti izgu-

boli v zadnjem tednu 117 bojnih letal, naspram 48 sovjetskih.

Večje zračne bitke so se vršile na kavkaški fronti okrog Krasnodara, kjer so nacisti izvedli nekoliko protinapadov in tudi prezadevajoč s koncentriranju večjih vojaških oddelkov v zaledju za pospešenje napadov. Toda sovjetsko letalstvo razbija tako nacistične napade, kakor tudi koncentracijo vojaštva in orožja.

S ozirom na vojno predsednik Vrhovnega Sovjeta, Mihael Kalini, naslovil je poslanico sovjetskim delavcem v tovarnah in kolektivnih kmetijah za večjo proizvodnjo, kot način k pospešitvi zmage nad sovražnikom. Med drugim omenja: "Hitlerjeva igra v pričetku vojne je imela srečo. Toda njegov izdajalski napad na Sovjetsko Unijo, preobrnil je srečo v njegovo nesrečo".

Zato pospešimo proizvodnjo v vsih ozirih na polju v tovarnah in vsepovsod, ter z tem proziti Rdeči Armadi potrebno pomoč za vničenje sovražnika.

## VNIČENO 1200 LETAL V 18 DNEVIH

London, (BUP). — Glasom tukajšnjega poročila, so nacisti izgubili 1200 bojnih letal izmed 18 marca in 5 aprila, polovico od tega na vzhodni fronti, oziroma sovjetsko-nemški bojni črti.

Gornji podatki so posneti iz uradnih komunikacij Vel. Britanije, Sovjetske Unije in Združenih držav, ne vključujoč od 200 do 300 bojnih letal vničeno v Afriki. Izgube za isto dobo Zedinjenih Narodov so pa 600 bojnih letal na vsih bojnih črtah.

V medzavezniških krogih se smatrajo nacistične izgube vsled borbe na več krajih, naprimer v vzhodni in afriški fronti; ztem pa v obrambi obrežja zapadne Evrope, kjer je večja aktivnost zračne borbe, kakor pa kopnene. Medtem omenja se, da bodo tako velike izgube kaj kmalu nadmašile proizvodno nadomestitev, ki postaja tem občutnejša vsled zavezniškega bombardiranja vojnih tovarn, zlasti Krup industrijskega področja za izdelovanje bojnih letal.

slovanskem ozemlju.

Enostavni in navadni ljudje, kot je naprimer Kosta Nadja, Peter Dapčević, Vidmar, Strugar in mnogi drugi, že nad dve leti kljubujejo sovražniku z moderno vojaško opremo, tudi vojaškimi poveljniki, ki so nekoliko hlače raztrgali v vojaških univerzah. Toda, ker postavlja daleč v ospredje junastvu, vztrajnosti in sposobnosti svoboda in svobo-

## IZ BOJIŠČA V SEVERNI AFRIKI

Osiščne sile pričele evakuirati Tuniziju. Zavezniške sile napredovale nad 100 milj in se pričakuje popolnega poraza Rommelove armade.

Kakor je razvidno iz položaja bojne črte v Afriki, zavezniška armada se je spojila s zapadne in vzhodne strani in goni sovražnika iz afriškega ozemlja.

Po okupaciji Sfax, britska osma armada napreduje dveh pravicah. V enem vzdolž planinskega kraja preko La Hencha i El Djem od Sausse, drugem pa ob obrežni strani proti istega mesta, katerega je tudi okupirala.

Pričakovalo se je večjega odpora pri Sausse, pravi general Montgomery. Z padcem važne luke Sausse, zaprav poslednje od Tunizije, postavlja zavezniške jedinice na zelo važen položaj v nadaljevanju vojnih operacij proti Tuniziji.

Istočasno se poroča, da je ameriška in angleška armada okupirala Ka irounan 50 milj zapadno od Sausse. Motorizirani britski in ameriški oddečki so okupirali Fondouk pri Kaiorunan.

Z eno besedo položaj bojnih črt v Afriki se je dokaj spremenil. Govori se, da so osiščne sile pričele z evakuacijom Tunizije. Tudi da preostali oddečki Rommelove armade ostajajo na več krajih in pričakovati je v naslednjih tednih popoln poraz njegove armade na afriškem obrežju.

Medtem dokler Rommelova armada odstopa na več krajih v Afriki, kakor tudi brez uspeha si prizadevajo nemški nacisti izboljšati položaj na sovjetsko-nemški bojni črti, nemški fašizem se mrzlično pripravlja na obrambo evropskega obrežja. Kajti računa se, da bo nasledila zavezniška invazija enkrat po izgono nacističnih in italijanskih sil iz afriškega obrežja. Vojsni poznavalci, ki očitno zagovarjajo invazijo evropskega kontinenta, naglašajo tudi potrebo invazije brez izjeme na afriško obrežje. Glavna sila nacistična je v Evropi. Zato jo je potrebno pobiti in poraziti na evropskem kontinentu, se glase

njihove izjave.

Neka poročila se glase, da so nacistične oblasti pričele z deportacijo Francozov v Nemčijo, pred strahom na invazijo evropskega kontinenta. Zatrjujejo da se skoraj do 8000 Francozov na dan odpošilja v Nemčijo.

V kolikor bi odgovarjalo dozdevanju za invazijo evropskega kontinenta, je to v drugih ozirih preračunana poteza nacistične oblasti vred v domačini Kvizlingi nadomestitvi delovne moči v Nemčiji, pod izgovorom na invazijo kontinenta. Kajti vse prizadevanje Kvizlingov Laval-Petain in sopotniška družina, ni dosegla uspeha med francoskim narodom naspram zahtevam gospodarjev iz Berlina. Če tudi so nasledili drastični ukrepi proti neposlušnosti, francoski narod se je pričel zavedati svoje dolžnosti; svojih zgodovinskih tradicij v borbi za svobodo iz Pariške Komune. Torej delno neuspeh domačih Kvizlingov in delno pa naraščajoči odpor francoskega naroda proti gestapovcem in nacistični oblasti, bi bila posledica sedanjih deportacij bolj verjetna. Toda poleg tega ni mogoče zmanjšati tudi vsled opreznosti na invazijo evropskega kontinenta, katera mora naslediti prej ali pa slej.

Na drugem mestu priobčen je brzojavni članek o bojih v Jugoslaviji. Nacisti so skovali načrt vred z soglasju narodnih izdajalcev Jugoslavije, da vničijo Narodno Osvobodilno Armado. Neki krogi tudi na tem kontinentu so na skrivaj gojili popolno zaupanje, da je kraj Narodni Osvobodilni Armadi in vse kar je še ostalo je samo to, da dvignemo vnovič svoj način propagande in dvignejo nad vse generala Mihajloviča. Toda kakor neurje iz skrivnosti vremenske spremembe, počilo je v javnosti o porazu nacističnih, italijanskih in drugih izdajalskih sil na jugo-

## SOVJETSKA UNIJA ZVESTO IZPOLNJUJE SVOJE OBVEZNOSTI

Njen namen ni bil in ni v bodočnosti vsiljevati drugim narodom svoj način gospodarstva in politične ideologije.

Philadelphia. — Joseph E. Davies, bivši ameriški ambasador v Sovjetski Uniji, opozarja na razvneto intrigo s ozirom na mirovna pogajanja po končani vojni. Namreč reakcionarni intriganti, ki že zdaj podžigajo nezaupljivost in grečo tako daleč, češ Sovjetska Unija si bo prizadevala "boljševiški" prevrat v Evropi. Drugi pa, ali sebo vstavila v zmaji edino na svojih mejah ali pa prodirala vse skozi do Berlina. In kaj potem?

Zbor reakcije onedekaj koval je zaroto proti napredku, svobodi in enakopravnosti, toliko bolj zadnjih 25 let, na račun obstanka Sovjetske Unije, kot različnega gospodarskega in političnega sistema od zunajnega kapitalistikega sistema v svetu. Toda v kolikor za to dobo toliko brez dvoma tudi v bodočnosti, rekord Sovjetske Unije naspram svojim obveznostima spada med prvovrstne v mednarodnih ozirih, ne dajajoč kakoršno koli podlago za intrige in podžiganju nezaupnosti. Njen rekord v vsih ozirih odločno zavrača razdorno gonjo in vsak tisti ki je količkaj prebral ustavo Sovjetske Unije, je na jasnem gledenjenega namena in njenih obveznosti v mednarodnih ozirih.

Glede takih intrigantov Ravies pravi: "Nekateri sicer vzgledni ljudje vstvarjajo strah pred zmago Sovjetske Unije, češ da se ne bo vstavila prej predno ne pride do Berlina. Z tem pa osigurala dominacijo pri mirovni konferenci s komunističnim programom za Evropo".

Take intrige in proti komunistična gonja, ni nič drugega kakor razširjati strup med ljudstvom. Resničnost o Sovjetski Uniji bi-

ča do skrajnosti nedoslednost in obtožbe. Dovolite mi pravi Davies, mi povedati kot student diplomatskega posla, da rekord Sovjetske Unije zadnjih 25 let v diplomatskih odnosih in dani obveznosti, je rekord ki se lahko meri z kakršnim koli rekordom z drugo narodnostjo. Sovjetska Unija je zvesta zadani besedi v mednarodnih odnosih iz preteklosti in prav gotovo tudi ostane v bodočnosti. Do tega spoznanja nas sili dejstvo na podlagi izjav sovjetskih voditeljev, ki so pa zapopadnena med narodom v Sovjetski Uniji — popolna zmaga nad nazi-fašizmom in zvesto izpolnjevanje sporazuma zavezniških držav.

Dalje zavedati se moramo ravno tako dejstva, da si je Sovjetska Unija zaslužila priznan položaj na mirovni konferencah, ne da določa oblik oblasti in ideoloških smeri drugim narodom, ampak vsled mednarodne obveznosti določenih že v Atlantskem čarterju in akcijskem programu Anglo-Sovjetsko-Ameriške koalicije, za trajen in pošten mir.

Ravno tako si ne moremo dovoliti da nas kakršna koli ideološka razlika nadvladuje preko interesov zmaga nad fašizmom. Največja vrednost ki jo moramo razumeti in se sprijazniti žnjo — je odločna borba za popolno razorožitev Nemčije, sicer humanitarim toda odločnim in brezkompromisnim potom".

Strah pred "komunizmom" je le izum fašizma, da se polasti oblasti. Torej brez dvoma da oni ki podžigajo venomer razdor s "komunističnim" strašilom, so ali v zmedbi in trdovratnosti, ali pa na nepošten način izkoriščajo vse to le za svoje skrajne in nepoštenne svrhe", pravi Davies.

## NEPOSLUŠNOST IN REVOLT V BOLGARSKI

New York. (AP). — Semskraj dospela poročila iz nebe utralnih virov v Evropi, dozdavajo da je kralj Boris v skrbeh proti vse večjega nezadovoljstva naroda, ter si prizadeva najti nekako oporavičilo glede izboljšanju odnosajev z Sovjetsko Unijo. Namenoma da si na ta način obdrži položaj v slučaju zmage Zedinjenih Narodov nad osiščem.

Iz zanele v virov se zadržuje če tudi ne v podrobnosti, da so bile zelo vroče debate v bolgarskem parlamentu radi pomaganju Nemčije proti Sovjetski Uniji. Za času zasedanja parlamenta, zbralo se je veliko

število kmetov iz raznih krajev bolgarske iz protesta proti novih ukrepov, za večjo dajatev letnih pridelkov, ki jih bolgarska pošilja v Nemčijo. Kmetška delegacija zahtevala je od ministrstva za poljedelstvo da se zasliši, toda ta je odklonil in medtem poslal policijo in žandarmerijo proti gmetom in je prišlo do spopada.

Kakor razvidno na bolgarskem narašča vse večji odpor med narodom. Do tega očitno djestvo je, da bolgarska se ni odločila poslati vojaštva na vzhodno fronto proti Sovjetski Uniji, le iz strahu pred narodnim revoltom. Zato tudi vsled večjih zmag Rdeče Armade, kralj Boris skuša poravnati storjene napake, toda zapetami so nemški gestapovci in vedno večje zahteve od bolgarske v zalogah življenjske potrebščin Nemčiji. Neverjetno je da se bo kralj izmuznil iz rok gestapovcev, toda pričakovati pa je da bo narod sledil uporu za svoj narodni obstanek proti nazi-fašističnim izkoriščevalcem.

## "EDINOST"

Published semi montly at  
206 Adelaide St. W., Toronto, Ontario,  
by Edinost Publishing proprietor  
in Slovenian Language

Registered in the Registry Office for the City of Toronto  
on the 25th day of June, 1942, as No. 47939 C. P.

Izhaja dvakrat mesečno na slovenskem jeziku  
Naslov: EDINOST  
206 Adelaide St. W. Toronto, Ontario.

# Druga obletnica 27 marca

RAZMERE IN NARODNA BORBA V JUGOSLAVIJI. Z NARODOM IN ZA NJE-  
GOVE INTERESE ALI PA PROTI NARODU IN NJEGOVIH INTERESOV.  
TRETJE POTI NI

## B. BOJEVNIK.

Dne 27 marca je preteklo dve leti herojske borbe narodov Jugoslavije. S svojim vedenjem, vztrajnostjo in odločnostjo, dali so jasen vzgled vsem protifašističnim narodom sveta, kako je treba organizirati odprto borbo in kako zadati občutne udarce sovražniku, že na okupiranem ozemlju. Poleg tega kakor ob času sramotnega izdajškega pakta na Dunaju potom Cvetkovič-Markovič režima v letu 1941, tako vse skozi do druge obletnice herojske borbe, dali so jasen odgovor protinarodnim elementom, defitističnim privržencem, da borba proti sovražniku ne pozna premirja — ne pozna čakanja na priliko, temveč da ji narodni interesi nalagajo pobijati sovražnika brez prestanka in ob vsaki priliko. Pozna obče narodno mržnjo proti tiraniji, ki jo podžiga globoko vsajena svobodoljubna narodna zavest, daje ji neprimerno obliko junaštva v neprimerni borbi proti sovražniku od zunaj in znotraj.

Narodna povest bo morala dati 27. marcu ono prednost, ki ostane simbol narodne zavesti od enega na drugi kraj, proti črnim silam, ki so hotele na sramotni način izdati narodno imetje krvnemu sovražniku, zlasti slovanstva nemškemu in italijanskemu fašizmu. Njegova znamenitost ostane neizreciva pričujočnost narodne mržnje proti fašizmu in proti onih, ki so skoraj po prvi svetovni vojni venomer baratali v mednarodnih odnosih z krvnimi sovražniki Jugoslavije, njenega teritorijalnega in narodnega obsega z Rimom in Berlinom. Zato ostane dan 27. marca zgodovinski simbol, ki se je jasno izražal takoj ob sramotnem izdajstvu v narodnih manifestacijah: "Zivela Sovjetska Unija, Vel. Britanija, Združene države — živele svoboda — smrt fašizmu." To so bili ključni narodne duše, ki je odločno vstala ne samo k spoznanju izdajstva, temveč spoznanju vse skozi razvojne dobe sem po prvi svetovni vojni. Če tudi je videla da so žrtve neizogibne; da je borba neprimerna; da je nastojil usodapolni trenutek strašnih dni v soprojdu. Toda narodna čast in ponos sta ji velevali, napolnjevali pogum in vztrajnost k preobratu notrajnih in zunanjih odnosov jugoslovanskih narodov na strani pravice in svobode; na strani protifašističnega sveta.

Takoj ob porazu jugoslovanske armade, marsikje dozdevalo se je da je nastopil čas trepeče podločnosti, zlasti so to pričakovali defitistični elementi. Ne računajmo na nič drugega kakor na svoj osebni položaj, zamišljali so rešitev kakor v restauraciji naročiti "kavo in šampanje". Takih domišljij se celo niso otresli do današnjega dne, ko vpričo organizirane borbe ponavljajo pomirjevalno politiko proti sovražniku, če tudi je kaj takega antagonistično naspram zapopadenih nalog v osvobodilni borbi proti okupatorskih sil. Namreč čakajte vi sužnji rešitve, če ta ne pride v letu 1943, morda pride 1944 ali pa končno 1945. Bodite potrpežljivi in mirni.

Koliko taka priporočila vplivajo na naš in druge narode v nezasišani strahovalni nemškega in italijanskega fašizma, si lahko zamislimo vpričo na nečloveški način pustošenja; odzvanjanjem letnih pridelkov, nasilno zbiranje delavcev, vojaštva in raznih drugih sredstev za nadaljevanje fašističnega nasilstva. Ali ne pomislimo da so na jeziku iz globočine srca besede med našim in drugim narodom: "Kako še dolgo bomo trpele? Ali pride kdaj rešitev? Pogin je na pragu — smrt visi nad nami vsaki trenutek! Pomoč — pomoč in takojšnjo pomoč potrebujemo!"

Toda tako vnebojpiči ključni ne delajo skušnjave pri defitističnih lagih izkušenj z ustanovitveno kampanjo. Naprimer so naselja kjer je nekoliko naših naročnikov, nimajo obsežnejšega polja za delovanje pred seboj, toda njihova želja je sodelovati za svoj list, kakor so to pisali v ustanovitveni kampanji naši rojaki iz Larder Lake, ter drugih manjših naselij. V času šest tednov je pa precej priliko na eden ali pa drugi način podati se na delo in tako spopolniti kvoto za naselbino, kakor tudi z tem omogočiti celokupen uspeh.

Torej izjave iz Vancouverja, Port Arthurja, Sudbury, Windsorja, St. Catherines itd., dajajo pregledno stran dobrega pričetka od razglasa za kampanjo. Upati je da bodo tem izjavam nasledile še druge naselbine v nekaj naslednjih tednih. Vse to pa postavilo nas k dobri podlagi za izdajanje lista trikrat mesečno, namreč vsakih deset dni. Storimo našo dolžnost naspram listu, kakor jo ta izpolnjuje za naše interese!

elementih. Za voljo svojega položaja paradirajo z Mihajlovičem, hudojo se pa proti Narodni Osvobodilni Armadi. Ironično se sklicujejo v javnosti, češ kdo je pa vedel za kakšne partizane? Kdo za Narodno Osvobodilno Armado — kaj še, Narodno Skupščino — neki Tito, Kosta Nadj, Ribar, Vidmar, Mikoš, Strugar itd. "Moskva — Moskva ima tamkaj svoje prste, prej omenjeni ti pa niso, ne Slovenci, ne Hrvati, ne Srbi, ne Črnogorci. Madžari so, Rumuni, Rusi itd.

V borbi proti fašizmu sta samo dva stališča: "Z narodom in za Skušajo na račun narodnih ljudi, ki dajejo na bojnih poljanah vse od sebe vred z narodom, če tudi življenje za svobodo domovine, ustvariti odvratni dvom med ljudstvom v času, ko je potrebno moralne in materialne podpore. V času, ko narodna enotnost igra skoraj odločilno vlogo tako v starem kraju, kakor tudi na tem kontinentu za odločne akcije zaveznikov sil na evropski kontinent. Mesto da zahtevajo pomoč in priznanje Narodnim Osvobodilnim Oddelkom, postavili so se z svojimi obtožbami na stran zakletga sovražnika Jugoslavije in jugoslovanskih narodov.

Očiten dokaz je in svet se ga zaveda toliko bolj, da je Narodna Osvobodilna Armada nastala ne kot neki produkt "Moskve", ne ne produkt "komunistov", če tudi ji načeljujo, temveč na podlagi narodnih manifestacij spoznavajoč prevaro v letu 1941 po Cvetkovič-Markovič režimu, za svobodno narodo in demokratično Jugoslavijo. To je narodni produkt v narodnih interesih za narodno osvobodjenje pravice in obstoj.

Do cela spoznati odvratne obtožbe reakcionarnih in protinarodnih elementov z rdečim strašilom, oziroma "komunizmom", se moramo podati tja v neljubo povest vsaj iz leta 1933.

Brez dvoma da se boš dragi čitatelj spominjal če le malo obudiš spomin, da je Hitler razveljavil zgogo kampanjo proti nemških komunistom predno je prišel do oblasti. Defitisti in vsa pomirjevalna žlahta, vključujoč vodstvo social-demokratov, pridružila se je tej kampanji. Poznejša in točasnja resničnost kaže, da so takrat polagali pogrebni venec na rakev svobode nemškega naroda za daljšo dobo. Ali ni to resničnost? Mar je "komunizem" pretel Nemčiji? Ali je pa odvratna obtožba proti "komunizmu" postala način zavladati nad usodo ne samo Nemčije, ampak pričamo skoraj cele Evrope.

Zatem Hitler in Musolini, razveljavila sta na isti način kampanjo proti "komunizmu" v Španiji. Ali ni sopotniška družina tudi na tem kontinentu podpirala njihovo kampanjo? Zasluge so očitne — zaprav strašne! Milijon ljudskih življenj, vničeno nešteto mest in vasi. Tisoči v koncentracijskih taboriščih. Na javnih položajih nemški gestapo in italijanska ovrta (italijanska tajna policija).

Dalje ali se ne spominjamo kako je Laval-Petaín in sopotniško paradiralo z obtožbami proti Francoskim komunistom, proti delavskih unij na isti način, kakor Hitler v Nemčiji predno se je polastil popolne oblasti. Zasluge Laval-Pe-

## BINGO PARTY

V soboto dne 17 aprila se vrši "bingo party" v dvorani 386 Onario St. Ker so večji dobitki namnejeni za tisto večer, uljudno vabimo rojake in rojakinje iz Toronta in okolice za obilno vdeležbo.

Odobor.

## Od Londonskega dopisnika

V britskem javnem mnenju prevladajo nedopustljivo nejasni pogledi glede politične situacije v Jugoslaviji.

Od poletja sem 1941 do 1942, večinoma so se izražale simpatije in pozdravljalo odprto borbo partizanskih oddelkov, ki so kot znano do tedaj bili in potem edino odprna sila zapadno od Sovjetske Unije. Medtem so vesti spominjale da je vse to organizirano po Draži Mihajloviču, kar mu je tudi obenem dalo velik ugled v zunajnem svetu. Toda v juniju lanskega leta sovjetski časopisi so iznenadno priobčili vest Vrhovne komande partizanske armade, vsebujočo obtožbo proti Draži Mihajloviču, kot agentu vpričo napredni vojni delavci in vojni delavci, ki so hočejo ponoviti vpričo nekdanjih ran, na grobovih ljudskih žrtvah, na potokih solza in v gorah trnovitega trpljenja zasluženi narodov v Evropi. Tembolj ako se zavedamo borbe proti fašizmu, za rešitev syta; za obstanek narodov, svobodo, napredek človeštva v splošnem, tedaj je naša dolžnost pobijati izvor fašistične propagande na tem kontinentu ali pa kjer koli, kakor naš narod pobija sovražnika v odprti borbi.

Iz navedenega jasno je, da je glavni namen odvratnih obtožb tako proti Osvobodilni Narodni in Partizanski Armadi, obtožba proti narodnim interesom, istočasno ustvarjanje antagonističnih odnosov izmed Sovjetske Unije in zaveznikov narodov. Narodni interesi so ravno tako neločljivi v obsegu borbe proti fašizmu, brez izjeme na politično, versko ali pa narodno pripadnost, kakor je neločljiva zmagata nad sovražnikom od narodne enotnosti.

Oni, ki iščejo vzrok pri "komunistih", ki na nesramen način iščejo vzrok v Moskvi na podlagi osvobodilne borbe Narodnih in Partizanskih Oddelkov v Jugoslaviji, so ne le v nasprotju narodne zavesti v borbi proti fašizmu, ki plamti od dne 27. marca že v tretjem letu, temveč ustvarjajo zločinski posel proti narodni svobodi in narodnih interesov.

Ali niso naši lastni interesi vezani z Moskvo in borbi proti fašizmu? Ali je obstanek Amerike, Kanade, Vel. Britanije in drugih narodov v svetu, ločen od splošnih narodnih interesov v svetu? Ako ni, tedaj kakšno hinavščino ustvarjamo ako na zunaj kažemo morda vprichnost znotraj pa iščemo vzroke in kujemo zaroto proti splošnim interesom človeštva v borbi proti fašizmu. Tedaj tako stališče je hinavsko — je zločinsko in je izvora iz Rima in Berlina vprid fašizmu.

Narodne interese, svobodo in napredek — ali pa proti narodu z fašizmom v brezkrajno nazadnjaštvo, tiranijo in barbarstvo." Tretje poti ni! To velja za vse sloje enega, brez izjeme če so to Komunisti, socialisti, demokrati, katoliki, protestanti, delavci, kapitalisti, kmeti ali pa veleposelniki. V obsegu teh raznih skupin igra vlogo le zvestoba splošnim interesom v tekoči vojni z ene druge strani, pa pripravnost narodnih mas k pritisku do gotovih in nujnih akcij.

Največja odgovornost pred nami, vred z narodom in Kanadi, Ameriki in drugod je, da podpiramo konstruktiven program vladne in druge v borbi proti fašizmu, vred z tem tudi zahtevamo izpolnitev naših obveznosti v tekoči borbi. In ta obveznost je v ustanovitvi druge fronte na evropskem kontinentu, kot najbolj činkovita pomoč, ki jo zamore dati kanadski, ameriški in narod Vel. Britanije. Ze ta pričujočnost nas veže vred z temi narodi ne na separatno delovanje, temveč na skupno in edinstveno. Skupno za to, ker so tudi naši interesi tesno vezani z narodom tukaj, edinstveno za to, ker na ta način smo uspešni in na ta način bomo zmagali.

Kakor je narod v Jugoslaviji videl edini izhod za svojo narodno čast, svobodo in pravico najboljše silo v enotnosti, odvrgel raznovrstne neokusne stvari od zunajnih in notrajnih podžigalcev proti njegovi enotnosti; sestavil svojo Narodno Osvobodilno Armado, Narodno Skupščino z popolnim zaupanjem v zmago. Tako je potrebna nam borbeno miselnost vprid Narodni Armadi; vprid kanadski, ameriški, britski in sovjetski armadi za popolni poraz fašizma.

čni krogi. Bolj izkušeni politični poznavalci v Londonu, so nekoliko krat opozorili britansko vlado, da ni pravilno ker podpira Mihajloviča in mu daje prednost, da mu celo zelo ugledni generali pošiljajo čestitke in pozdrave, vsled navodnega junaštva proti okupatorjem. Medtem so pa ameriški državni govorniki o potrebi oboroženja "naših prijateljev v Jugoslaviji", kateri bi znatno pomagali v slučaju zavezniške invazije čez Balkan.

Nekoliko važnejših časopisov tukaj, na primer "News Chronicle" in drugi pred nedavnim so opomnili na resno vojno politično neravnost ako se združimo z tako sumljivo in reakcionarno osebo, kot je Mihajlovič, ter z tem reskiramo razkol z Sovjetskom Unijom in izgubimo zaupanje balkanskih demokratov.

Vojni poznavalci naglašajo da Draža Mihajlovič kontrolira zelo nezaten del ozemlja, dočim pa Narodna Osvobodilna Armada kontrolira velik obseg ozemlja z važnimi železniškimi progami, vključujoč zvezo z Jadranskim morjem.

Vpoštevaajo osvobojeno teritorialno važnost, kakor tudi važnost vojaške moči, zdrav razum nalaga nam za najnesnejše sodelovanje s Narodnom Osvobodilnom Armadom. Toda kljub temu politično stališče v nekih krogih, je uporno in omejuje tako sodelovanje. Precej nepovoljni komentarjev izzval je govor kralja Petra, ko je pozivljval narod da ostane posiven v odporu, kar je v nasprotju običnih teženj in ustvarja antagonizem izmed zaveznikov vlad, ki podpirajo poziv Moskve evropskim narodom, za organiziranje odpora vevpovsod; vničevanjem nacističnih komunikacij in da zavrzjejo politiko pasivnosti.

Jugoslovanska in poljska vlada so največji nasprotniki takšne politike. Celov jugoslovanskih vladinih krogih radi zagovarjanja pasivnosti, naraščajo resni odnošaji. Pred nedavnim odstranjen minister za zunanje zadeve, je prvi znak notrajne krize. Dr. I. Šubašič in Fotič, ki se zdaj nahajata v Londonu, sta vpletena v borbi bivših demokratičnih in konservativnih krogov, katera postaja zelo napevta. Nekateri dozdevalo, da bi se Hrvati mogli ocepiti in formirati zasebno demokratično vodstvo, katero bi moglo zahtevati "Lease Lend". Britanski strokovnjaki in prijatelji Jugoslavije, bi bili zelo nasprotni kakoršni koli cepitvi v jugoslovanski vladi na njihne nacionalne sekcije. Njihova verjetnost je, da bi se v vlado moralo vpeljati reforme na demokratični črti in odstraniti reakcionarne elemente, brez da bi se z tem povročilo notrajni razkol.

Vred z tem vredno je spomniti, da je pred nedavnim v Londonu ustanovljena organizacija jugoslovanskih demokratov, kjer so včlanjeni celo neki vladni uslužbenci, a nasproti reakcionarni politiki. Če tudi je tukajšnja imigracija Jugoslovanov majhna in so vsled tega večjim delom le uslužbenci in prav malo demokratov, kljub temu odločili so ustanoviti organizacijo imenoma: "Organizacija Demokratičnih Jugoslovanov v Britaniji". Glavni cilj ji je, obvestiti narod o situaciji v Jugoslaviji, delati in pripravljati za po vojno svobodno in demokratično Jugoslavijo.

## Pred Prvim Majem

Že od nekaj zapopaden je prvi maj kot delavski praznik mednarodne delavske solidarnosti v svetu.

V prejšnjih letih vršile so se demonstracije na ulicah, pa tudi zborovanja v dvoranah. Razna gesla ispisana, ki so jih delavci nosili, ter njihovi voditelji govorili o njih na odrih, karakterizirala so pomen prvega maja, kjer se je izražala prednost v mednarodni delavski solidarnosti zadnja leta pred vojno, odločna borba proti vojni in fašizmu.

Letošnji prvi maj, je četrti zaporedoma v odprti vojni v svetovnem obsegu. Milijoni delavcev so na bojni črti, milijoni izdelujejo vojni material, milijoni so v vjetništvu in koncentracijskih taboriščih. Milijoni so izvežbani in milijoni so v pričetnem poduku, drugi pa na vrsti z vsakim dnevom k naboru. Nastajajo tako občutne razmere v delovni moči, kakor tudi v življenjskih potrebščinah. Kajti po fašizmu razvnet vojni požar zaprav prihaja v svoji dobi pred zelo odločilni čas, ki mora vsmetiri jasno pot tako zmago, kakor tudi povojni preureditvi.

Vsled tega bodo delavci praznovali prvi maj, na delo v tovarnah, rudnikih in drugih proizvodnih panogah z drugačnim geslom od prejšnjih let. Njihovo geslo bo: "Večja proizvodnja — odločne akcije za ustanovitev druge fronte na evropskem kontinentu, za popolno zmago nad sovražnikom". Zato ne bodo povrke na ulicah, temveč zvečerna zborovanja v dvoranah, kjer bodo delavci in razni drugi sloji demonstrativno izražali svojo solidarnost v borbi proti fašizmu v svetovnem obsegu, mednarodne solidarnosti.

Pridružimo se tej delavski manifestaciji s zavestjo pomena prvega maja v vsaki naselbini in v vsakem mestu. Zavedajmo se ravno delavske dolžnosti ne samo v proizvodnji vojnega materiala, tembolj v vsih zadevah tekoče vojne. Ker oni so pogonska večina v proizvodnji, odločilna pa v potrebnih akcijah. Kakor eno tako drugo je za današnji čas od neprecenljive vrednosti ako ne skoraj odvisno do popolnega uspeha za zmago in povojno preureditev na pravični podlagi za svet v splošnem.

## Rezervna armada

Najahamo se v kampanji za mobilizacijo rezervne armade. Na tisoče mož različne starosti, potrebno je v rezervno armado. Ključ se za vpisovanje v raznih časopisih, zborovanjih in tudi vojaške parade so namenjene za popolarnost rezervne armade, ki se gradi na dobrovoljni podlagi od vsakega posameznika.

Kaj prav zaprav pomeni rezervna armada? Do danes računa se v naši domovini okrog 700.000 mož armada pod orožjem, večjim delom preko morja, nekaj pa na domu. Zamislimo si da je takoj potrebna vsa aktivna armada na bojno črto. Ali je v našo korist prepustiti lastni dom brez zaščite in izurjenih vojaških moči za obrambo? Gotovo je da ne bo nihče trdil, da bi kaj takega šlo v našo korist in sigurnost, marveč z tem bi spravili v narnost samih sebe in deželo v splošnem. Torej v takem slučaju zavzema mesto aktivne armade, rezervna armada.

Za vsako mesto organizirajo se čete, bataljoni, polki in divizije, naspram možnosti in do tega potrebnih dobrovoljcev. Obveznosti za rezervno armado so nekaj, kar skoraj lahko vsak tisti ki fizično odgovarja doprine vprid svoji domovini povrh svojega rednega opravka bodiši v tovarni ali pa kjer koli na drugem delu. Vsak dobrovoljec po svoji želji določi večer, ki je za njega najbolj prost v svrhu vežbanja in poduka enkrat na teden. Ta način daje prednost tako posamezniku za vojaški poduk, kakor tudi splošno pripravnost obrambe domovine. Vse kar potrebno je le dobra volja posameznika. Tukaj ni všteta nobena posebna obveznost razen onih, ki si jih je dotični izbral za vežbanje naspram svoji najbolji prilikočnosti.

V rezervno armado se sprejemajo letniki od 18 leta do 50. Priglasijo se lahko na več krajih, recimo v vojašnicah, komandnih uradih in celo na ulicah so naborni uradi za rezervno armado. Pristopimo v rezervno armado s zavestjo svoje pripravnosti v borbi proti sovražniku, če pride potreba tudi z puško, topom in drugim orožjem. Toda da bomo sami bolj uspešni in orožje bolj činkovito, potrebno je poduka predhodno.

## O kampanji lista

Z 15tem aprilom pričnela je kampanja za Edinost. Po večini, namreč kolikor je razvidno iz pismenih izjav iz naselbin o kampanji, razvrstitvi kvote za nove naročnine in za tiskovni sklad po Upravništvu lista, je ta sprejeta kakor je dana sugestija. Kot dokaz je najboljša priča v izjavah na drugem mestu priobčenih iz raznih naselbin, kjer so nasledila posvetovanja, pogovori tako izmed naročnikov samih, kakor tudi odsekov organizacij in društev.

Kampanja je določena od 15 aprila do konca maja meseca. Ta daljši čas kampanje z nizko kvoto naselbinam namenjen je prvič zato, da se lahko pripravi vse potrebno k načrtom, da se organizirajo potrebni odbori, ki bodo redno dajali poročila o uspehu kampanje v svoji naselbini in vzbujali tudi druge k delu in aktivnosti zadober uspeh v splošnem. Drugič pa zato da se v tej kampanji doseže čim več novih naročnikov za proširitev lista, kjer je potrebna daljša doba posebno v naselbinah kje ne obstojajo odseki organizacije, odbori lista itd., kot boljše prilikočnost za izpolnitev določene kvote.

Uprava lista računala je na vse previdno že na pod-

# Gradimo narodni dom v slogi in enotnosti

Neki rojak mi je povedal: "Dober dopis si spisala zadnji iz Sudburi". Ne vem ali je res mišljena tudi drugih, ako je, sem hvaležna. Glavno moj namen je bil dati priznanje onim, ki ga zaslužijo v svojem prizadevanju za obči napredek nas vseh. Tudi danes je moj namen spregovoriti nekoliko naslednjih besedi in predmet, ki sem ga izbrala, je poln raznih trenutkov, sprememb, ki nastajajo in iznjojajo, ovirajo pravičen razvoj občevrednega delovanja v današnji dobi. Vse to nastaja pod diso v našem pogovoru, posvetovanju, sem in kje se tudi kakšen ropisnik spusti v razlogo izbirajoč po svoji zmožnosti najbolj primerne besede v razlagi, da izroči pomen drugim. Nekaj takega mislim v svoji razlagi.

Predno pa pridem na sam predmet, verjemite, da mi ni naklonjena neka posebna priložnost k dopisovanju. Imam pač hišnega opravka, kot vsaka družinska mati. Toda, često krat med hišnim opravkom premišlujem na razne stvari. Recimo čujem jih kje v pogovoru, na radio ali pa čitam v časopisu. Iz vsega pridem do nekega čudnega zaključka. Ne vem če bom zmožna najti najbolj primerno stvar za splošno pojasnitev.

Zdi se mi, da v največ slučajih izgledamo nekako na ta način:

"Zbrali smo se okrog človeka, ki na pogorišču začne graditi hišo. Naredil si je načrt, kopa fundament, da postavi nov dom na dobro in trdo podlago. Trudi se in kopa. Nima dobrega krampa, tudi lopata je pri kraju. Kaj pa zdaj čudež božji? Pod zemljo je kamen, skala... Treba je povrh še drugega orodja. Kamna ni mogoče razbijati z lopato. Treba je tudi streliva. Z eno besedo takoj z fundamente nastala je potreba za nešteto raznih stvari, ki so sicer nevidne in na videz nepotrebne. Kdo naj zna vnaprej da je ka-

men tu pod nogami ali pa živa skala.

Zbrani smo naokrog; vse gledamo, vidimo in imamo priložnost k spoznanju. Če bi tudi tega ne bilo, recimo da imamo vsaj domišljijo, da so težkoče z stavbom. In mesto odločnosti, navdaja nas čuden zanos, da smo proti dotičnemu človeku izbruhali kup prigovora, obtožb in naščuvali še druge, češ — glej ga! Saj nič ne zna... Tako naj bi naredil tale vogal, tukaj djal kambro, tam kaščo, sem podstrešek in tukaj notri pa zapetek. Tako in tako barvo naj bi dal. Recimo pisano, zeleno, rumeno, tukaj pa rdečo. Kaj še barvo? Nikakoršne barve... ta je sumljiva. Že iz daleč kaže čut, vonji, duh oddaja. Nič barve... Kaj... kaj praviš, nič barve. Kako pa naj razpoznamo vendarle to le hišo? "Kaj bo pa naredil saj itak iz vsega skupaj ne bo nič..."

Torej osnovna zamisel je hiša, kjer ni zadosti niti orodja, ne baterijala k temu pa narašča potreba podporne sile in zaslombe. Ali ni zaključek jasen, da je dotični človek poleg dobre volje in načrta ostal brez pomoči, brez hiše samo za to, ker so nas osebni čuti prevarili nad osnovnim spoznanjem potrebo hiše in stanovanja. Mesto odločnosti in vzhrajnosti klonili smo duševno vsi z dozdevanjem, nezaupljivostjo eden naspram drugemu in kot posledica ostane, da trpimo vsi.

Tako nekaj primernega se mi zdi omeniti s ozirom na raznovrstno godranje, prigovore, kritiko in prerakanje, kadar govorimo o enotnosti o slogi in napredku in o onih zadevah, ki nam vsem prinašajo korist.

## EDINSTVO — ENOTNOST — SLOGA

Neštetokrat se ponavljajo zelo zanimive besede. Jezikoslovci, ki so bili ti prvi, dajali so tem besedam globok pomen, ki jih dosti-

krat slišimo v govoru, člankih, dopisih itd.

Edinstvo, sloga, enotnost, bratstvo, solidarnost, skupnost itd. itd. Vendar pa njihova znamenitost ostane mrtva, bez za to potrebnih življenjskih sil, na isti način kakor prej omenjeni človek brez strehe. Ta življenjska stran smo mi. Živa bitja. Ako bi ne bilo nas, tudi gornje znamenite besede bi ne bile potrebne. One so namenjene nam... ljudstvo, narodu, da jih spopolnjuje v pravem pomenu, oživlja ob vsaki priložnosti, kadar preta nevarnost bodisi človeku, narodu ali pa človeštvu v splošnem.

Torej nikdar se ni izražala njihova znamenitost do tako visoke stonje, kakor ravno danes. Danes se ponavljajo na vse štiri strani sveta. Ponavljajo jih posamezniki — ponavljajo jih skupine — ponavljajo jih največ zasluženi narodi in Evropi. Iz dneva v dan jih čujemo. Zadnjih 12 let jih brez malega poslušamo. Pomislite dragi rojaki vrednost teh besed. Skušajmo ohraniti njihovo vrednost v naši narodni zavesti, ne s zanosom in osebnostjo, marveč zvestobo človeka dvajsetega stoletja.

Ako poznamo njihovo vrednost, tedaj moramo spoznati njihov obseg v današnji dobi, da se na našega na narod, na ljudstvo — na človeštvo v splošnem. Po mojem mnenju ni večjega prokletstva v svetu, kakor ovirati osvobojenje zaslužjenih narodov v starem kraju, namreč v Evropi. Ono presega pagansko dobo, presega špansko inkvizicijo, presega vsa dosedajna zločinstva, ki so se vršila bodisi proti skupine ali pa narodu. Od druge strani ni nič manjši prokletstvo nad nami, ki skušajo po barvi razpoznavati ljudstvo, ne po bitju, ne po vrednosti človekoljublja.

Torej z eno besedo v omenjenem povedala sem svoje mnenje. Povedala sem svojo čut in prepričanost, da v današnji dobi ni nič toliko važnega; nič toliko zvišanega in obče nujnega, kakor graditi tisti ubogi narodni dom v slogi, bratstvu in edinstvu. Graditi med nami posledne lastnosti zapopadene v znamenitosti naših besed — enotnost in slogo. Delati v tej smeri brez prestanka vse dokler

"druge". Kdo so ti drugi? Ali niso Slovenci skoraj vsi katoličani? Če kdo izmed njih ne trobi v politični rog kot on, je že prištet med "druge". Na ta način vedno skrivra svojo starokopitno politično polomijo za vero.

Mi vemo da se danes bore v vrstah partizanov mnogi katoliških duhovnikov. Morda bo g. Trunk tudi njih uvrstil med te "druge", namreč da niso katoličani? Zakaj on ne najde imena za tiste izdajalske belogardijce, ki se danes bore na strani Italijanov in Nemcev, proti lastnega naroda? Nekateri celo s križen v roki. Kam pa tisti spadajo? Mislim da so nekako enaki kakor je g. Trunk.

Ne... Slovenski narod ne mara starega reda. Ta ga je spravil na beraško palico. Mi zaupamo da si bo Slovenski narod, ko bo svoboden postavil boljši red, po katerem bo lahko živel človeka vredno in svobodno življenje; na svobodni zemlji še dolgo potem, ko ne bo za izdajalce nič drugega kot — sramota.

F. Sodec.

## FARMARJI NISO IZVZETEK

Ottawa. — Že nekaj krat so farmerji skušali rešiti vprašanje glede dohodninskega davka vsaj za one, ki so slabo stoječi in jim je potrebna daljša doba, da se založijo z potrebnimi sredstvi tako za obdelovanje farm, kakor tudi splošnega napredka poljedelskih pridelkov. Znano je da je dosti farmerjev še občutno prizadeto vsled prve gospodarske krize in so njihovi dohodki manjši, v primeru z nujnimi izdatki. Zato potrebno je sprevideti možnost glede dohodninskega davka, poleg tega po potrebno pomoč farmerjev tam kjer je ta potrebna in jim tako pomagati do boljše priložnosti.

Toda kakor je razvidno iz debat ki so nasledile v parlamentu, finančni minister Mr. Ilesley odločno zavrača zamisel, da se reši pod gotovimi okoliščinami farmerje dohodninskega davka. On pravi: Farmerji ne morejo biti izjema v dohodninskem davku, ker bi z tem bil občutno prizadeti glede ravnovesja državnega budžeta, ki se na naša na narod v splošnem, tako tudi na farmerje.

ne napoči dan rešenja — dan svobode. Vsled rešitve in vsled svobode, nam je zdaj potrebna enotnost za zmago nad sovražnikom. Zdjaj so nam potrebna okrepevalna sredstva. Nasvet, poduk, navodila, potrpežljivost in zdrava razsodnja na dogodke če je to med nami samimi ali pa kje drugje. In ta okrepevalna sredstva so, naša enotnost, naša sloga naš sporazum. Vse to pa izraza ono potrebno silo ne samo nam kot Slovencev in Slovenkam, temveč vsem drugim narodom, da zaupno gledamo v lepšo in boljše bodočnost. Da zaupno gledamo v zmago nad fašizmom. V tej zaupnosti nas pričakujejo narodi v Evropi.

Naj ostane vnaših sreih veljano: **Bratje mi stojimo trdno kakor zidi grada — črna zemlja naj pogrezne tega, kdor odpada.**

Slovenka.

## EDEN DAJE ČAST KANADI

London, (CP). — Antony Eden, minister za zunanje zadeve Vel. Britanije, je ob svoji povrnitvi podal zelo pohvalno izjavo v angleški zbornici o Kanadi, kjer je imel med potjo v Washington, govor tudi v kanadskem parlamentu.

Med drugim je omenil naslednje: "Povrnil se sem z čutom do velikega, vztrajnega in zvestnega naroda, ki se čuti ponosnega v enotni borbi in tudi kot članom britskega komonvelta narodov in je v najbolj temni uri bil zvest z nami". Zatem je čital poslanico Mackenzie Kinga, vdanosti in zvestobe kanadskega naroda v sedajni borbi.

## RAD BI ZVEDEL ZA PRIJATELJA

Pred nekaj leti sva se nahajala tukaj v Port Arthurju z mojim prijateljem Mike Pirman. Ker ne vem njegovega naslova in kje se nahaja, se obračam tem potom na čitatelje Edinosti ako kateri ve za njegov naslov. ga naprošam da mi sporoči na spodnji naslov. Ako bo pa slučajno sam čital, naj se mi oglasi na moj naslov:

T. Jerše  
319 Dewe Ave.  
Port Arthur, Ont.

# Glas o kampanji Edinosti

## IZ PORT ARTHURJA

Port Arthur. — V pred zadnji številki Edinosti, oziroma od 15 marca, čitali smo apel Upravištva lista, ravno tako glavnega tajništva Zveze Kanadskih Slovencev o naslednji kampanji Edinosti.

Kakor je razvidno Upravištvu lista, razvrstilo je le v svoji sugestiji celokupno kvoto za nove naročnine in tiskovni sklad po naselbinah naspram možnosti in primernosti potrebnih aktivnih sil za izpolnitev kvot. Po mojem in mnenju našega članstva pri tukajšnjem odseku Zveze Kanadskih Slovencev, kvota je razvrščena pravilno in jo vsaka naselbina le z malo dobre volje lahko izpolni.

Tukaj smo v to svrhu sklicali sejo odseka Zveze. Vsi člani kar jih je v mestu, so se vdeležili. Na vprašanje brata predsednika, kaj mislimo mi o naslednji kampanji lista Edinosti, ali bomo sprejeli določeno kvoto ali pa jo preuredili. Nasledilo je krajše posvetovanje nakar smo enoglasno prišli do zaključka: **Da sprejmemo kvoto in jo bomo izpolnili sto od stotno. Celotno bil je pogovor da jo izpolnimo za 200 odstotkov. Naša kvota pa je 100 dolarjev za tiskovni sklad in 5 novih naročnin.**

Torej rojaki in rojakinje sedaj pa le na delo, tako tukaj v Port Arthurju, kakor tudi gozdnih poljanah. Zdi se mi da se zopet nekaj tuha pri naši ta prvi tekmovalki, namreč Veri Marohnič. Saj za nas ni tukaj novica o tem, ker imamo precej grenke izkušnje se ji postaviti za tekmovalca. Upam pa da jih bo imela recimo, Slakova iz Timmins, Vera šuštar, Zora Rogina, Martha Plut, Tnečka Vidmar, Mery Anzin, I. Kaučič, L. Zdravje, John Popovič, L. Kusel itd., ki se jih spominjamo iz vstanovitvene kampanje, zdaj smo pa v kampanji za proširjevanje lista in njegovega tiskovnega sklada. Že to dejstvo nas navdušuje do splošne volje, ker gledamo dosedajni uspeh in ga hočemo graditi vnaprej na obširnejši in trdnjejši podlagi.

Za to na delo vsi složno z dobro voljo za dober uspeh kampanje!

Frank Cimprič.

## IZ WINDSORJA:

Upravištvo Edinosti! V prilogi pošiljemo prvi "konvoj" zdaj 9 in prej 3 naročnine, skupaj 12 na račun naše kvote. To pomeni da smo tukaj že v ofenzivi. Zavrgli smo domišljijo defenzivnega položaja, prijeli se dela in kakor je razvidno gremo naprej z uspehom.

Toda ker smo v kampanji in kar nekam človeku odlahe pri srcu kadar se govori o zmagi, sklenili smo na zdajnji seji poklicati na tekmo naše bojevitosti iz Kirkland Leka. Windsor se navadno pozna po svoji malostevilnosti nas Slovencev, če tudi ima precej dobro zaledje. Naš sosedni center Detroit. Izmed nas in njih obstoja edino luža, namreč Detroit Lake. Zato včasih jih pogrešamo in celo smo v strahu ali se ni prepetila nesreča. Toda so korajžnji fantje in možakarji da je kaj. Če hočete eno hramoniko, dve tri itd., vedno so pripravi. Upamo pa da bodo naši bojevniki iz Krk-

land Lake odgovorili možakarsko in nam dajali precej žgočih sunkov z številom novih naročnikov.

L. Zdravje.

## IZ ST CATHRINES:

St. Catharines. — Tukajšni Slovenci in Hrvati pired v soboto dne 17 aprila večerno zabavo pri dobro znanih rojakih Kump in Plut farmi. Čisti dobiček namenjen je vprid listu Edinosti, sedaj v kampanji za nove naročnine in tiskovni sklad.

Upamo za dobro vdeležbo z strani vsih tukajšnjih rojakov in rojakinj od blizu in daleč. Kajti prvi slovenski list Edinost nam kaže pravilno pot, nas dobri in nam daje duševnega okrepčila v onih vprašanjih, ki so od koristi nam vsem v tekoči dobi.

Torej pridite rojaki in rojakinje da se skupno zabavimo in z tem pomagamo splošni napredek. Naj nas razveseljuje dejstvo, da delamo za svojo kulturno korist, društven in narodni napredek.

Odbor.

## ALI MISLITE DA SMO V TORONTO ZADNJI?

Na zadnji seji po obširnejši raspravi glede kampanje Edinosti, sklenjeno je da sprejmemo kvoto kakor je določena z strani uprave lista, to je \$50.00 za tiskovni sklad in 5 novih naročnin.

Upamo da bomo omenjeno kvoto izpolnili pa tudi dosegli jo v naročninah. Medtem nismo namenili poklicati niti eno naselbino v medsebojno tekmo. Ne za to da nitukaj sil, sicer vnetih sil kadar se gre za splošen napredek. Tukaj so zelo ugledne družine, nekaj že odraščene mladine, ki kaže dobro voljo v raznih zadevah. Nekaj mladeničev je tudi pri vojaki. Naprimer rojaka Nahtingale sin je bil pred kratkim tukaj na dopustu.

Torej vse to tudi nas postavlja vse skupaj k splošnim nalogam ravno tako kakor kje drugje. Le složno in soglasno na delo za "tromeščno Edinost"!

R. Maurin.

## POMLAD NASTAJA

Vancouver. — Pomlad nastaja in vse oživlja k novemu pogonu življenjskih sil. Ravno tako je tudi kampanja za Edinost v pogonu k novim življenjskim silam, da se pridobi novih naročnikov in podkrepi tiskovni sklad. Naša kvota je 100 dolarjev za tiskovni sklad in 5 novih naročnikov.

Navadno se je Vancouver nekako razumel, kot "sibirski medved". Saj je res precej blizu recimo Sibirije, toda bi bilo obenem tudi precej skokov predno bi dospeli tja. Toda vsebinsko se je razumelo, češ medved po zimi spi. No zdaj pa je pomlad, kakor je omenjeno. Tudi medvedi prihajajo iz svojih zimskih brlogov, oglašča se slavček, le kukavce ni slišati. Po mojem mnenju naj bo to le skromen opomin onim tam doli okrog Port Arthurja, Timmins, Toronto, Windsorja itd. Ako kaj mislijo o tekmovalstvu v naslednji kampanji Edinosti.

Mi navadno malo govorimo, toda toliko več delamo. Zato se naši tekmovalci nekako poparjeni vračajo iz dvo-bojne igre. Postanejo iznenadeni! Torej da ne boste iznenadeni tudi to pot — pripravite se precej dobro z vsimi bližjimi in daljšimi zalogami, kajti na kraju kampanje se bo štel uspeh.

Mj se pa le obračamo k našim sotrúdnikom v B. C. splošno, tudi v Alberto, da medtem konkuriramo Matt Žalcu v Calgary. Obračamo se vsem po gozdnih kampah, farmah itd., da nas v naslednji kampanji ne pozabijo.

Torej na delo za "tromeščno Edinost".

Frank Sodec.

## IZ SUDBURY:

Pripravljamo se za kampanjo in upamo storiti našo dolžnost naspram listu. Dobro bi bilo da nam pošljete seznam dosedajnih naročnikov za Sudbury, to bi nam pomoglo glede pregleda za nove naročnike.

J. Nagode.

## KDO JE PROTI DELAVSKI ZAKONODAJI?

Hamilton. — Že nekajkrat smo poročali da je glavna ovira proti delavski zakonodaji, asociacija industrijskih magnatov. Vsa očitnost izraža se zdaj, ko je 56 industrijskih podjetij podpisalo soglasno pismo predsedniku ontarijske vlade Mr. Conantu, proti delavski zakonodaji, točasno pred provincionalno zbornico.

Kajpak, kakor po navadi industrijski magnati navajajo kot vzrok proti zakonodaji, češ da bi dajala le podlago za nemir v industriji. Lahko si zamislimo koliko doslednosti je v njihovi obtožbi ako razumemo zakonske določbe. Toda jasno iz tega sledi, da je glavna ovira industrijskih magnatov proti delavski zakonodaji vsled tega, ker bi ta priznala posredovalni faktor v pregovorih z delodajalci delavski unijski pokret, ter z tem pa onemogočila vpejlevanje kompanijskih unij po dosedajnem načinu.

Očividno dejstvo vsled dosedajnih nemirov je, da so delodajalci uporno odklanjali pregovore z delavskimi unijami. Po nekod so

uspeji zbrati nezavedno grupo delavcev, ter na njihov račun izdali poziv za zborovanje in podpis ugovora. Ker je pa večina delavcev odločno odklanjala priznati tak trik industrijskih magnatov, so ti kar po svojem proglasili, češ prišlo je do sporazuma. Na ta način so izzivali delavce na stavko ali pa vodili diskriminacijo proti unijskih delavcev v mezdni lestvici in vojnem bonosu.

Ontarijska vlada je še lanskega leta obljubila zakoniti delavsko zakonodajo približno Wagnerjevemu aktu v Združenih državah. Toda od tega preteklo je že precej časa brez konkretnih znakov njene pripravnosti glede zakona. Opaža se nekoliko obotavljanje pred pritiskom industrijskih magnatov, ki delajo na vse kremplje proti zakonodaji kakor je omenjeno. Ker pa navadno obljube ostanejo le na papirju, je vsled tega potrebno odločnih akcij k mobilizaciji javnega mnenja v splošnem za pritisk na ontarijsko vlado sedaj v svojem zborovanju, da sprejme načrt delavske zakonodaje.

## SLOVENSKI NAROD NE MARA STAREGA REDA

Vancouver. — Pred kratkim mi je prišla v roke ena številka "Ameriški Slovenec" z dne 25 marca 1943., kjer je g. Trnk pisal uredniški članek v katerem je nesramno napadel slovenske partizane in jih imenoval, moralce, roparje in požigalce. Mene je članek globoko presenetil. Presenečen sem bil od pisatelja samega in tudi od lista "Ameriški Slovenec", ki je tak članek priobčil.

Torej tisti partizani, hostarji ali osvobodilna fronta kakor jih že hočete imenovati, ki so ponesli slavo Slovenskega imena po vsem svetu, zato ker sami izolirani od svoji zaveznikov kljubujejo dvem velesilam že čez leto in pol, takorekoč z golimj rokami branijo svoje domove in svoje otroke, se najde izrodek, ki jih sramoti z najpodlejšimi imeni.

Kaj so storili ti ljudje Trunku ali komu drugemu, da jih sramoti? Partizan ne predstavlja nobenega političnega vprašanja danes. Edino vprašanje ki ga oni postavljajo je osvoboditev domovine. Česo slučajno prvo vodstvu komunisti, so tudi katolični, duhovniki, advokati in raznega drugega poklica ljudje, ki se v narodnem soglasju bojujo edino za osvobojenje domovine; ne za "komunizem"; ne za socializem ali katero koli

drugo politično smer, razen svobode in rešitve. Zakaj naprimer ni tam žnjimi Trunk? Zakaj ni Krek in Natlačen? Zakaj ni tudi druga debeluharska gospoda, katera je imela vedno polnna usta "patriotizma" in "domoljublja", dokler je odirala in izzemala revni narod. Kadar je prišla nevarnost so se ti "rodoljubi" raspršili; eni za zlatom v London, drugi pa k sovražniku barantat za kožo naroda, katerega so bili dolžni braniti. Ali ni sramota za to "inteleenco", da morajo danes voditi in braniti narod tisti komunisti (če so res komunisti) za katere ni bilo prej nikjer mesta kot le v glavnjači. Danes vemo, da bi zaprav morali biti tisti v glavnjači, kateri so druge gonili noter.

G. Trunk naj ve, da Slovenski narod smatra njegov članek za izdajalski, na kar bo spet jamral, da drugi brskajo po katoliški gredah; da zato ni sloge in da s takimi ljudmi sloga je nemogoča.

Seveda da bo g. Trunk to vzel za gonjo proti duhovnikom. To pa ni gonja. Vsa čast duhovnikom kateri jo zaslužijo, toda naj si g. Trunk ne misli, da ga bo duhovniška suknja rešila pred obsodbo naroda, čigar najboljše sinove sramoti.

G. Trunk vedno deli Slovence med katoličane in

# DOMAČE RAZMERE

## Ontarijska vlada sprejela značilen načrt

Toronto. — Ontarijska vlada je sprejela značilen zdravstveni načrt za omejitve raznih bolezni, zlasti proti raku. Načrt je določil prvih 500.000 dolarjev in računa se na eden ali pa drugi način vsmeriti enakomerne dohodke, ki bodo omogočali nadaljevanje raziskovanju sestavnih delov zdravil proti raku in drugih boleznih, ter na ta način ob enem dana priložnost bolnikom k ozdravljenju.

Kašno priložnost bo dajal omenjeni načrt bolnikom v slučaju take bolezni, se ne omenja. Znano je le to, da bodo dosedajni laboratoriji vsebovali večjo opremo za raziskovanje, tudi v bolnišnicah se bo omogočilo zdravlili za pobijanje bolezni proti raku, katere odstotek je precejšen.

Dokler je ontarijska vlada sprejela gornji načrt in tudi že določila prvo potrebno vsoto za izboljšanje potrebnih stvari v laboratoriju in bolnišnicah, federalna

vlada brez dvoma da je klonila vplivu finančnega trusta, ko ni sprejela splošnega zdravstvenega načrta o katerem je bilo precej vroče debate v parlamentu.

Nekoliko ministrov uporno je stalo in zagovarjalo splošen zdravstveni načrt, kateri je določal obenem splošno obvezatnost tako odraslih, kakor tudi otrok in mladine v razvrščeni lestvici plačanja v letnih obrokih, za popolno zdravniško oskrbo. Preračun je predvidel nekako 26 dolarjev na osebo na leto za popolno zdravniško oskrbo. Ni se pa obneslo prepričati o tej veljavni zadevi večino ministrov, ko so glasovali proti načrtu v parlamentu. Izgovor seveda je bil, češ ako smo za Beveridge socialni načrt, ni potreben poleg tega zdravstveni posebej. Toda dejstvo ostane, da je potreben tako socialni kakor tudi zdravstveni. Niti eden o dveh večini kanadskega naroda ni odveč, temveč nedostaten.

## Laž in prevara v reklamah pravi Heenan

Hamilton. — Ontarijski minister za delo, Mr. Peter Heenan, okrcal je prav po zaslugah razne tovarniške družbe, ko se poslužuje izdajanjem "reklam" v raznih časopisih proti delavski zakonodaji. Skrajni je čas da federalna vlada bolj natančno pogleda v dohodke dotičnih družb, da se zavstavi ogromne izdatke narodnega denarja v svrhu proti narodnih interesov, pravi pinister.

"Laž in prevara" je namen dotičnih reklam. Namreč tovarniške družbe navajajo, češ delavci bodo prisilejni se včlaniti bodisi pri C. I. O. ali pa A. F. L., ako pride v krepost delavska zakonodaja. Poleg tega, pa oni delavci ki ne bodo recimo včlanjeni v unijah, bo njihova mezdna lestvica neenaka z prvimi.

Jasno se ako vpošteva demokratične pravice delavcev in da se jih obenem vpošteva potom zakonodaje, ni vseh družbam. Toda delavska zakonodaja določa ono pravičnost demokratičnih načel, da so tudi delav-

## Diskriminacijo se mora sprečiti

New York. — Mezda in delovne razmere za Kitajške mornarje na britskih, ter drugih parniških Zedinjenih Narodov, je vzrok resnih in občutnih zadev pravi Mon Sou, predsednik novo ustanovljene unije kitajskih mornarjev.

Dokler je razlika v mezdnih lestvici izmed kitajskih in Britskih mornarjev skoraj za 30 dolarjev na mesec, medtem tudi druge svobodščine njih živajo mornarji Vel. Britanije, se moramo zavedati prvič da je tak način ne zdrav in postavlja nevarnost za razkol in nezadovoljstvo mornarjev. Okrog 20.000 kitajskih mornarjev je v službi na raznih parniških, ki prevažajo vojni material zaveznikom na vse strani sveta. Ta važnost nas opozarja da se strezemo in odstranimo diskriminacijo, ki so jo povzročila na razni način proti kitajskih mornarjev. To je obenem posledica da se je večje število mornarjev rezbežalo po deželi. Neki se nahajajo v zaporih in drugi so pa še na svobodi, omenil

je predsednik Mon Sou. Njihov beg ne moremo minacijo, ki se jo povzročila tični elementi in ne zvesti našim nalogam v borbi proti sovražniku. Celu preveč dokazov je za to od strani kitajskih mornarjev v borbi proti Japoncem in osiščem v splošnem. Zavedati se pa moramo da je glavni vzrok postopanje z njimi na parniških strani odgovornih oblasti in parniških družb, ki nočejo pripoznati enako pravičnost za mornarje brez izjeme na njihovo narodnost. Odstraniti diskriminacijo, izplačati delovno mezdo mornarjem ob terminu je predpogojno za pravico. Dokler pa dosedajni način parniških družb v nekih slučajih niso izplačali delovno mezdo mornarjem za celo zadnje leto. Ko so pa ti zahtevali izplačilo, prišlo je do ubijstva in aretacije kitajskih mornarjev s izgovorom da se zoper stavlja in puntajo. Za take posledice odgovorne so oblasti in parniške družbe, ne pa mornarji, čigar zvestoba je spisana v tisočih trupel v Oceanu in Pacifiku, dodal je Mon Sou.



Odbor vojaške in civilne manifestacije. Od leve na desno: E. G. Hearst, N. Božučuk, G. Okuljevič, A. Morški, T. Čopovik, N. Ila in Geo. Matešič. Od spredaj klečeči pa: M. Rabkov in Vincent de Vita. Gledajo splošen načrt manifestacije.

## Civilna in vojaška manifestacija v Torontu

V nedelju dne 18 aprila ob drugi uri popoldne se prične povorka vojaške in civilne manifestacije od Cherry in Fleet St., ter bo šla do York vojašnice na Bay St.

Poleg unij in raznih drugih vojnih proizvodov, topov, tankov, bombnikov, strojníc in raznega drugega orožja, vojaških oddelkov, sodelovalce bodo razne narodnosti, predstavljajo živo sliko, kako so nemški fašisti preganjali narod v okupiranih državah. Evrope. Sodelovala bo skupina partizanov in tako od druge strani predstavljala osvobodilno borbo zaslužjenih narodov. Poleg tega pomen povorke je tudi v tem, da bo posneto za filmske novice, ki bodo potem prikazovane v raznih kino-gledališčih.

Vsled tega ljudno vabimo vse rojake in rojakinje, da se vdeležijo omenjene manifestacije s zavestjo borbe proti fašizmu.

## NOVE INTRIGE V DELAVSKI ZAKONODAJI

Toronto. — Pat Sullivan, podpredsednik strokovnega delavskega kongresa opozarja delavstvo pred novimi intrigami z delavsko zakonodajo. Namreč on pravi: "Ontarijske unije so pozdravljale obče zapopadeno vrednost delavske zakonodaje, ki bi dajala tudi delavcem ono demokratično pravičnost o kateri dostikrat imamo toliko za povedati. Kadar pa pride do praktičnosti, tedaj pojavljajo se številne intrige v določbah, ki končno postanejo ne demokratične, marveč le eden več že navadnih zakonov. "Ali si moremo zamisliti sodišče v delavskih zadevah, brez delavskega zastopništva kot demokratičnost? Gotovo je da ne! Toda nekaj tega se hoče zdaj vriniti z idejo na ustanovitev vrhovnega sodišča, ki naj bi imelo pravorek v raznih sporih izmed delavcev in delodajalcev, toda kakor je omenjeno brez delavskega zastopništva."

"Delavske unije tako C. I. O. kakor A. F. L. in druge, zahtevajo vključitev delavskega predstavnštva, za tem pa izključitev dosedajnega načina delovanja kompanijskih unij", pripomnil je Pat Sullivan.

Kakor je razvidno da nadvladujejo posamezne kroge industrijski magnati, ki so uporno proti kakršni koli zakonodaji. To je pa najbolj očiten dokaz, da je potrebno javno mnenje da izreče jasno in glasno svojo

## NEZAUPNOST NA DALJNEM VZHODU

London, (BUP). — Glasom tukajšnjih dozdevanj, da narašča nezaupnost na daljnem vzhodu. Neki znaki dajajo slutnjo do tega vsled obiska hlapčevskih vlad Manchoukou in Nanking, po japonskem premijeru Tojo. Ta je imel daljše razgovore z eno in drugo vlado medtem, ko je vojna misija japonske imela razgovore v Rimu in Berlinu. Vsled tega so dozdevanja da so bili razgovori namenoma v sporazumu osišča, da Japonska napade Sovjetsko Unijo na daljnem vzhodu ob sibirski meji.

Znano je, da si Nemčija prizadeva potisniti Japonsko v vojno proti Sovjetski Uniji. Japonski imperijalizem ni odstopil od svoje strasti da se polasti obrežja Sibirije. Poskus zato je bil že nekaj krat izveden na zlikovni način pred leti. Toda se ni obnesel in Japonci so dobili dobre klofute ob prvem koraku na sovjetskem ozemlju, tako da jih je minila želja za ponovitev

istih. Ali se bo Japonska odločila za napad ali pa ne, skoraj ni vprašanje. Ne vsled dejstva da se japonski imperijalizem ni odrekel svoje pohlepčnosti za tujni ozemljem, prežeč vsak trenutek da izkoristi priložnost za posest. Bolj važno in glavnejše je vprašanje naša pomoč Kitajski od ene in naša akcija na Pacifiku proti Japonski.

## Pred tretjo mednarodno obletnico 22 junija

New York. — Odbor sestavljen od zelo uglednih oseb v javnem udejstvovanju, pripravlja obširen načrt mednarodne solidarnosti ob tretji obletnici Sovjetske Unije v vojni proti silam fašizma, omenil je predsednik odbora za pomoč Sovjetski Uniji, Edward C. Carter.

Nad 2000 odborov čez deželo se bo pridružilo v naslednji kampanji za zbirko 5 milijonov individualnih pism sovjetskim državljanom iz Združenih držav. Glavni namen tega je, da se doseže čim boljše razumevanje izmed naroda ene in druge dežele. Ravno tako izmenjava osebnih čutov v tekoči vojni, kot način k proširjevanju prijateljstva in dobrih odnosov.

koristi Kanade in kanadskega naroda.

## PRISPEVKI IZ VANCOUVERJA IN B. C.

Vancouver. — V pomožni sklad za pomoč Sovjetski Uniji, prispevali so posamezniki iz Vancouverja, sledeči:

T. Ogulin \$50; F. Sodec 30, J. Popovič 40, J. Kraševac 25, T. Malenšek 20, Oče in sin Zitko 20, S. Rupčić 10, I. Grdina 10, in naslednji pod 10 dolarjev: T. Pavičič, J. Pevac, T. Turk, M. Pezdirc, T. Brojevič, J. Legat, F. Račić, J. Košir, V. Pirc, J. Brezovar, J. Zitko, T. Bravar, J. Kerin, M. Stipac, F. Strle, M. Brkljačič in J. Kukar.

Po pet dolarjev: M. Seretič, T. Radovič, J. Štrk, J. Pavičič, Mrs. Hudoklin in Friend, F. Bros, L. Jakša, Mrs. Zitko, P. Mrkovič, Ilija Katič, J. Ino, I. Rokavina, D. Lizul, J. Mramor, J. Ivančič, J. Bunčič, J. Kasumović (Lugar), M. Bobič, P. Sigurnjak, M. Čorak, Mrs. Zokol, T. Staničak, E. Popovič, F. Vranešič, D. Pezic, I. Moras, D. Vukasovič, N. Pezic, V. Tomešič, N. Kopajtič, N. Jakovčič, D. Rod, P. Bludo, S. Jakovljevič, J.

Starčević, J. Truden, L. Kusel.

Po 4 dolarja: Napoznani. Po tri dolarja: J. Stark in J. Seršič. Po dva dolarja: M. Olarič, J. Vol, T. Žid, V. Jurak, J. Jurkovič, J. Boič, D. Bobič, M. Potnič, D. D. Bobič, F. Matoš, J. Juran, M. Mihelčič, Edo Čop, A. Starčević, J. Matkovič, I. Radošević, N. Tomac, N. Juišič, Mrs. A. Nikelič, M. Spolarič, M. Dragičević in M. Vrtin.

Po eden dolar: Stari prijatelj, Prijatelj, F. Gerdenc in Mrs. Butorac.

Nanaimo, B. C. — Po pet dolarjev: Joe Skedelj in Jack Plut. Po štiri dolarje John Bukovec in Beg Dominič.

## PRİČAKUJE SE NAPAD NA AVSTRALIJO

Glasom poročil iz zavezniškega stana v Avstraliji, pričakuje se vsakega časa napad Japoncev. Japonci koncentrirajo večje vojaške oddelke, računajo do 200.000 vojaštva, ter

# Vesti iz zaslužnjene stare domovine

## NACISTIČNO PRIZNANJE O NASILNI GERMANIZACIJI SLOVENCEV

Stockholm, (UP). — Nemška poročevalna agentura brzojavno poroča, da je bilo v teku zadnjih let naseljenih 800.000 Nemcev v novih deželah; večina jih je bilo iz krajev v katerih so Nemci tvorili manjšino, a naselili so jih v zavojevanih evropskih deželah.

V tej brzojavki Nemci priznavajo nasilno ponemčevanje prebivalstva Slovenije, katero imenujejo Spodnja Štajerska in obenem pove, da so bile nekatere skupine nemških priseljencev poslani v te kraje.

### SPRETNI NAČIN BOJEVANJA

Znani tukajšnji tednik "Newsweek" prinaša v svoji zadnji številki z dne 12 aprila naslednji članek o vojni v Jugoslaviji.

"Debele plasti snega so še pokrivalo gore in doline v Jugoslaviji, ko so sprožili Nemci v mesecu januarju svojo "kazensko ofenzivo". Zadnji teden ko je že pomlad zelenela po poljih, pa so ti boji še vedno divljali. In Nemci so privrati izkazali temu bojišču čast, da ga omenijo v uradnem poročilu svoje vrhovne komande. V poročilo pravijo med drugim:

"V bojih ki so trajali precej tednov, so nemške in hrvaške čete s sodelovanjem nekaterih delov italijanske armade, strle v južnih predelih Hrvaške komunistično vstajo, katero je bila zanelila Sovejska Rusija. Kljub težkočam zaradi vremenskih nepravil in neprečnega goratega ozemlja, ter spretnega načina bojevanja upornikov, je bil upor zadržan... Le neznatni ostanki so uspeli pobegniti v gore."

"Ta uradna verzija ni našla nobenega priznanja v Moskvi, ki je preko radia redno v zvezi z jugoslovanskimi gerilci. Moskva pravi da partizani še vedno preže iz zasede na vojaške kolone osišča, ter razstreljujejo železnice in mostove."

### PARTIZANI POBILI 350 VOJAKOV OSOŠČA

London. — Radio Moskva poroča, da so jugoslovanski partizani v enem spopadu blizu mesta Stolac pobili približno 350 vojakov osišča i potolkli dodatnih 50 vojakov blizu mesta Klin.

Glasom teh poročil so partizani zaplenili v teh napadih večje množine tako orožja kakor tudi drugih stvari.

(JC).

## VARUJMO ENOTNOST ZA ZMAGO

Sudbury. — Kakor sem zadnjič poročal v "Glasu Naroda" glede pomožnega skla da za pomoč slovenskemu narodu po vojni. Vsled tega bi med drugim omenil da bi se v bližnji bodočnosti nekaj v tem oziru ukrenilo, sicer nekaj po vzoru naših sosednjih rojakov v Združenih državah.

Lako si zamislimo ne le gotovo vrednost denarne zbirke, temveč tudi okrepčila po končani vojni našemu narodu z pomočjo od nas na tem kontinentu, kjer smo če tudi ne v direktni vezi sočutno in gmotno bili na njegovi strani. Na ta način bo naš najboljši izkaz, da nismo pozabili rojstno grudo povrh vseh drugih enotnih nalog v sedajni vojni.

Tukaj se bo v ta namen priredilo igro, ki jo priredi odsek Zveze Kanadskih Slovencev. Vsa čast in priznanje pa gre Joe Goršku, ki je spisal igro pod imenom

tudi večjo zračno silo severno od Avstralije, povedal je Gen. Sir Thomas A. Blamey, na častniški konferenciji.

To je pričetek borbe za zračno kontrolo pravi general Blamey. Mi jo kontroliramo na jugu in južnozapravno na Pacifiku. Večja koncentracija japonske zračne sile na severni strani Avstralije, je naravnost napoved proti nam. Kajti znano je, da z kopneni armado sodelovanje zračne sile, je najboljše sredstvo za doseči uspeh. V drugih besedah nerazdvojniva organizacija v današnji vojni z modernim orožjem in tehniko.

"Partizani", kjer sodeluje 25 igralcev na odru. Datum omenjene prireditve bo oznanjen pravočasno in upati je na obilno vdeležbo, ker v resnici to bo živa slika težke in naporene borbe našega naroda v starem kraju.

Boj proti sovražniku se izraža na različne načine. Dokler vodijo eni boj z puško v roki, drugi pa na delu v tovarni, rudniku za vojne potrebščine, je ravno tako tudi izražen v dramatik. Nevem koliko rojakov je pomno prečitalo članek od G. Bojevnika v zadnji izdaji Edinosti. Zdi se mi pa, da je vsak zadobil precej navodila za pobijanje fašistične propagande, ki hoče ustvarjati razkol, mržnjo ih sovraštvo med nami. In ko trezno zasledujemo v nekih ozirih ta način, do cela se ujema omenjeni članek, da posamezni elementi poslušajo radio iz Berlina in Rima, potem pa umetno vpeljujejo način fašistične propagande v raznih naselbinah. Zato mislim in da smo bili vedno pripravljeni storiti vse, da se ga čim prej vniči.

Zavedati se moramo da je propaganda zelo močno orožje v današnji vojni. Kot dokaz nam v marsika terih izirih nudi zaslužnjena Evropa iz preteklosti. Zato naj velja njegov opomin pod naslovom članka: "Nedopustimo razjedanju naše enotnosti fašistični propagandi na ljubo — zatrimo jo v njeni kali, da se ne maščuje nad nami v gorju".

Vsem vesele Velikonočne praznike, Edinosti pa obilo uspeha!

Frank Zaic.